

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

2006/0144(COD)

28.3.2007

MNENJE

Odbora za industrijo, raziskave in energetiko

za Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o živilskih encimih in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES in Direktive Sveta 2001/112/ES (KOM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

Pripravljalca mnenja: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Pri pripravi jedi, kot so kruh, sir, pivo in vino, človek že več tisoč let uporablja naravne mikroorganizme (bakterije, kvasovke in plesni) ter encime, ki jih ti proizvajajo. V drugi polovici 20. stoletja se je uporaba encimov pri predelavi hrane (npr. slaščic, vina in sokov, piva, mlečnih izdelkov, škroba in sladkorja) znatno povečala in zaradi vse natančnejših postopkov predelave in priprave hrane se bo število različnih encimov še povečevalo.

Encimi igrajo v prehrabeni industriji izjemno pomembno vlogo. V vlogi biokatalizatorjev omogočajo biokemične reakcije, pri katerih nastajajo in dokončno tudi razpadajo vsi biološki materiali. Encimi lahko zapletene molekule (npr. ogljikove hidrate) razstavijo na manjše enote, katalizirajo lahko strukturne spremembe ene molekule (npr. izomerizacija sladkorja) ali molekule substrata združijo z drugimi posebnimi molekulami (npr. pri nastanku beljakovin ali snovi celične stene). Poleg tega so encimi zelo učinkoviti, saj lahko vsaj za milijonkrat pospešijo reakcijo ne da bi se pri tem spremenili. Encimske reakcije v primerjavi s kemijsko kataliziranimi reakcijami prinašajo nekaj pomembnih prednosti v smislu manjše porabe energije, manjše količine odpadkov in biološke razgradljivosti. Encime lahko primerjamo s ključem, ki se prilega posamezni ključavnici, in ne s kemično sekuro za razbitje vrat. Zaradi vse pogostejše uporabe encimov se je pojavili t.i. komercialni encimi, ki nastanejo s fermentacijo posebej izbranih mikroorganizmov.

Zakonodaja, ki ureja uporabo encimov pri predelavi hrane v EU, ni v celoti usklajena. Encimi, uporabljeni pri predelavi hrane, se obravnavajo kot aditivi za živila ali kot pomožna tehnološka sredstva. Aditivi za živila so v osnovi snovi, ki se dodajajo živilom in imajo v njih tehnološko funkcijo; medtem ko so pomožna tehnološka sredstva v osnovi snovi, ki se zaradi tehničnih razlogov dodajajo hrani med njeno predelavo in jih lahko najdemo v hrani, vendar nimajo tehnološke funkcije v končnem živilu.

Uporabo encimov kot aditivov za živila ureja Direktiva 89/107/EGS, ki pa trenutno zajema in kot aditiva za živila priznava le dva encima: lizocim in invertazo. Uporaba encimov kot pomožnih tehnoloških sredstev ni urejena na evropski ravni, ampak zgolj na nacionalni ravni. Nacionalna zakonodaja na tem področju se razlikuje od države do države glede števila in vrste dovoljenih encimov (ki so ali niso bili proizvedeni iz gensko spremenjenih mikroorganizmov) za različne uporabe ter glede na njihovo odobritev pred dajanjem na trg.

Da se zagotovijo enaki pogoji in pravilno delovanje notranje trga, je potrebno usklajevanje pravil na ravni Skupnosti. Cilj predlagane uredbe je uskladiti postopke ocenjevanja varnosti in odobritve vseh živilskih encimov, tudi tistih, proizvedenih iz gensko spremenjenih mikroorganizmov. Predlog uredbe zahteva tudi njihovo označevanje.

Pripravljavka mnenja pozdravlja predlog, ki bo uvedel usklajen sistem ocenjevanja varnosti encimov na ravni Skupnosti, vendar za večjo učinkovitost predloga predlaga, da se za živilske encime, ki so jih države članice (kot so Danska, Francija in Združeno kraljestvo) že ocenile in odobrile, uvede "hiter" postopek. Pripravljavka mnenja predlaga tudi spremembe za večjo pravno jasnost.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko poziva Odbor za okolje, javno zdravje in varnost

hrane kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Besedilo, ki ga predlaga Komisija¹

Predlogi sprememb Parlamenta

Predlog spremembe 1
ČLEN 2, ODSTAVEK 2, TOČKA (C A) novo

(ca) *sredstev za pospešitev prebave;*

Obrazložitev

Pravna pojasnitev, Jasno bi moralo biti, kakor je tudi navedeno v uvodni izjavi 4, da bi morala ta uredba zajemati zgolj encime, ki se dodajajo hrani za opravljanje tehnološke funkcije, in ne tistih, ki so namenjeni za prehrano ljudi, kot so encimi za pospešitev prebave.

Predlog spremembe 2
ČLEN 2, ODSTAVEK 4

4. Ta uredba ne velja za mikrobiološke kulture, ki se **tradicionalno** uporabljajo v proizvodnji živil in ki lahko vsebujejo encime, vendar se ne uporabljajo izrecno za njihovo proizvodnjo.

4. Ta uredba ne velja za mikrobiološke kulture, ki se uporabljajo v proizvodnji živil in ki lahko vsebujejo encime, vendar se ne uporabljajo izrecno za njihovo proizvodnjo.

Obrazložitev

Pravna pojasnitev, pomen izraza "tradicionalno" ni jasen.

Predlog spremembe 3
ČLEN 3, ODSTAVEK 2, PODODSTAVEK 1 A (novo)

"pripravek živilskega encima" pomeni živilski encim, sestavljen iz snovi, ki omogočajo lažje skladiščenje, prodajo, standardizacijo, redčenje ali raztapljanje živilskega encima.

Obrazložitev

V predlogu ni opredelitve pripravka živilskega encima, zato je za lažje označevanje živilskih encimov med podjetji uveden v členu 8.

¹ Še ni objavljeno v UL.

Predlog spremembe 4
ČLEN 6, ODSTAVEK 2, TOČKA (A)

(a) *ime* živilskega encima;

(a) *opredelitev* živilskega encima, *vključno s splošnim ali priporočenim imenom, sistematičnim imenom in sopomenkami, po možnosti v skladu z nomenklaturo Mednarodnega združenja za biokemijo in molekularno biologijo, v primeru zapletenih encimov pa z imenom, izbranim na podlagi delovanja encima, ki določa njegovo funkcijo*;

Obrazložitev

Uporabiti bi bilo treba najnatančnejše ime encima, ki temelji na nomenklaturi Mednarodnega združenja za biokemijo in molekularno biologijo. Pri zapletenih encimih bi morale biti ime izbrano na podlagi delovanja encima (aktivna sestavina), ki opravlja funkcijo pri predelavi živil.

Predlog spremembe 5
ČLEN 7, NASLOV

Vključitev gensko spremenjenih *encimov* v seznam Skupnosti

Vključitev *živilskih encimov iz* gensko spremenjenih *mikroorganizmov* v seznam Skupnosti

Obrazložitev

Izraz gensko spremenjeni encimi je lahko sporen.

Predlog spremembe 6
ČLEN 8

Živilski encimi, ki niso namenjeni za prodajo končnemu potrošniku in ki se prodajo posamično ali v mešanici z drugimi encimi *in/ali z drugimi sestavinami, kot je opredeljeno v členu 6(4) Direktive 2000/13/ES*, se lahko tržijo le, če so na embalaži ali posodi navedeni podatki iz členov 9 do 12 te uredbe, ki morajo biti dobro vidni, jasno berljivi in neizbrisni.

Živilski encimi *in pripravki živilskih encimov*, ki niso namenjeni za prodajo končnemu potrošniku in ki se prodajo posamično ali v mešanici z drugimi encimi, se lahko tržijo le, če so na embalaži ali posodi navedeni podatki iz členov 9 do 12 te uredbe, ki morajo biti dobro vidni, jasno berljivi in neizbrisni.

Obrazložitev

Za lažje označevanje živilskih encimov med podjetji.

Predlog spremembe 7
ČLEN 9, Odstavek 2

2. Kadar se živilski encimi prodajo v mešanici z drugimi, so podatki iz odstavka 1 navedeni za vsak živilski encim v **padajočem vrstnem redu glede na njegov utežni odstotek celote.**

2. Kadar se živilski encimi prodajo v mešanici z drugimi, so podatki iz odstavka 1 navedeni za vsak živilski encim.

Obrazložitev

Za lažje označevanje živilskih encimov med podjetji.

Predlog spremembe 8
ČLEN 12, Odstavek 1, TOČKA (G A) (novo)

(ga) rok trajanja, po katerem bi bila uporaba živilskega encima neprimerna;

Obrazložitev

Proizvajalci živil morajo poznati rok trajanja živilskih encimov, da lahko zagotovijo varnost hrane.

Predlog spremembe 9
ČLEN 18, Odstavek 4, TOČKA (B A) (novo)

(ba) Komisija lahko na seznam Skupnosti vključi kateri koli živilski encim, ki so ga že odobrile Danska, Francija ali Združeno kraljestvo ali ki ga je že ocenil skupni odbor strokovnjakov za aditive za živila, in pri tem ne potrebuje nobene vloge v skladu z odstavkom 2 ali mnenja Agencije.

Obrazložitev

Za živilske encime, ki jih je skupni odbor strokovnjakov za aditive za živila že ocenil ali tiste, ki so jih Danska, Francija ali Združeno kraljestvo že odobrili, bi moral veljati hiter postopek, kar bi olajšalo delo Evropske agencije za varnost hrane.

POSTOPEK

Naslov	Živilski encimi		
Referenčni dokumenti	KOM(2006)0425 - C6-0257/2006 - 2006/0144(COD)		
Pristojni odbor	ENVI		
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 5.9.2006		
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Erna Hennicot-Schoepges 4.10.2006		
Obravnava v odboru	28.11.2006	27.2.2007	27.3.2007
Datum sprejetja	27.3.2007		
Izid končnega glasovanja	+: 47	-: 0	0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Alexander Alvaro, Philip Dimitrov Dimitrov, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Hannes Swoboda, Lambert van Nistelrooij		